

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ЕУ ЦЕНТАР

ЕУ ВЕСТИ

април 2021 година
ЕУЦ-број 61/2021

ЕВРОЗОНАТА ВО РЕЦЕСИЈА

Европската Унија заврши во таканаречена двојно намалена рецесија во првите три месеци од годинава, реалност потврдена со официјална процена објавена на 30 април 2021 година која покажува дека економијата на еврозоната се намали за 0,6 %.

Рецесијата кај 19-те нации кои ја делат валутата на еврото се одразува на многу помалку агресивните стимулативни трошоци и напорот за обезбедување вакцини што ги натера многу големи економии да се борат со континуирани ограничувања на секојдневниот живот.

Сепак, бројките за економски раст се слика на минатото, а последните недели има охрабрувачки знаци дека Европа веќе се подобрува. Алармантното ширење на коронавирусот во поголемите економии како Германија и Франција е умерено, додека фабриките го оживеаја производството.

Расте бројот на луѓе кои патуваат низ европските градови и сакаат да тршат пари заштедени додека биле дома за време на најтешката пандемија - што претпоставува силен наплив на потрошувачка, бидејќи животот се враќа на т.н. привидна нормалност.

Германската економија се намали за остри 1,7 % од јануари до март, што беше подобро од предвиденото и ги натера некои економисти да предвидат побрзо закрепнување на најголемата економија во Европа.

Економиите на Италија и Шпанија се намалија за многу помали размери - 0,4 % во Италија и 0,5 % во Шпанија. Француската економија порасна за скромни 0,4 %, иако нејзините изгледи се соочуваат со нов предизвик во форма на нови ограничувања на пандемијата воведени месецов од страна на владата.

Првичните заклучувања минатата година ги казнија европските економии, стопирајќи големи деловни

активности во животот. Но, сегашните наместо целосно да ги затворат своите врати, рестораните во некои земји служат оброци за носење и издаваат брзи нарачки.

Стапките на вакцинација се зголемуваат низ цела Европа, тренд што веројатно ќе биде напреднат со неодамнешниот [договор на ЕУ](#) за обезбедување дози од „Pfizer“.

Повеќето економисти и Европската централна банка очекуваат еврозоната да се прошири брзо во текот на остатокот од 2021 година, давајќи раст од повеќе од 4 проценти за целата година.

Сепак, дури и во најнадежното сценарио, закрепнувањето на Европа трае неколку месеци зад Соединетите држави, што е одраз на нивните различни пристапи кон економската траума.

Нациите на Европската Унија - која ја вклучува еврозоната плус осум други земји - сега расправаат за предлозите за распределба на средства од пандемискиот фонд за спасување од 800 милијарди евра или 968 милијарди долари. Тие пари на крајот треба да го стимулираат растот.

Финска, која се стреми кон штедливост, ја задржа исплатата со условените барања за употреба на парите.

Понатамошните одложувања се закануваат да го прошират падот на економиите во Јужна Европа, кои се особено зависни од туризмот, меѓу нив Грција, Италија, Шпанија и Португалија.

Европа останува релативен бастион на социјалдемократијата во која повисоките нивоа на оданочување плаќаат за националните здравствени системи заедно со програмите што автоматски им помагаат на оние што губат работа.

Содржина на вести:

Еврозоната во рецесија	1
Во фокусот на Европскиот парламент	2-3
Парламентарни избори во Бугарија	3
Собраниски активности поврзани со европските прашања	4-5
Задолжување од 800 милијарди евра на Европската унија	6
Нова Европска вселенска програма	6
Регионална конференција за туризам	7
26 милијарди евра за секторот туризам во Франција	7
Дигитална платформа за граѓанска дебата на ЕУ	8
Упатства за почитување на човековите права со имунизацијата	8
Дигитална верзија на еврото	9
Искоренување на бездомништвото во ЕУ до 2030 година	9
Луксембург со најголем број на странски државјани	10
Европска недела на имунизација	10
Нов европски фонд за борба против лажни вести	11
ЕУ календар / мај 2021	11

www.europarl.europa.eu

Пленарна сесија 26-29 април 2021

На заедничката пленарна дебата со претседателот на Европскиот совет, Шарл Мишел и претседателката на Комисијата, Урсула фон дер Лајен, европратениците го оценија резултатот од состанокот на Европскиот совет од 25-26 март и неодамнешната посета на двајцата претседатели на Анкара.

Повеќето европратеници, како и претседателката на Комисијата Урсула фон дер Лајен и Португалското претседателство со советот истакнаа дека жалат за заминувањето на Велика Британија, но се спротивставија на гласањето во корист на [Договорот за трговија и соработка](#) меѓу ЕУ и Велика Британија. Истакнаа дека тоа е најдобрата опција за ублажување на најлошите ефекти од Брегзит и да се обезбеди интегритет на единствениот пазар.

Европратениците го одобрија реформираниот Механизам за цивилна заштита на ЕУ во вторникот со 641 глас. Механизмот има за цел да обезбеди ЕУ и нејзините земји-членки да бидат подобро подготвени да одговорат на големи катастрофи, особено кога овие влијаат на повеќе земји истовремено. Со цел побрзо распоредување на кризните олеснувања, Комисијата ќе може директно, под специфични услови, да ги стекне потребните ресурси преку резервата на [rescEU](#). На Механизмот за периодот 2021-2027 ќе бидат доделени 1,263 милијарди евра, дополнети со 2,056 милијарди евра од [Инструментот за обнова на ЕУ](#) (приближно пет пати повеќе од претходниот седумгодишен буџет).

Европскиот парламент одобри нови правила за заедничкиот задолжителен Регистар на транспарентност содржани во усвоениот Извештај на ко-преговарамот на парламентот Данута Хјубнер, усвоен со 645 гласа. Текстот повикува на спроведување на неколку активности од телата на европарламентот, вклучително:

- регистрација на учеството како говорник на сите настани организирани од комисиите или од групите, како и состаноци на делегации;

- усвојување упатства со цел поддршка на известувачите, известувачите во сенка и претседателите на комисиите да ги исполнат своите обврски согласно со [Деловникот за работа](#) на парламентот и

- воведување правило за високиот персонал на парламентот да се состанува само со регистрирани претставници на интереси.

Европратениците дадоа конечно одобрување на договорот со Советот за регулативата за „Хоризонт Европа“ програмата, додавајќи [политичка декларација](#) со 677 гласа. Тие го усвоија договорот со Советот за програма „Хоризонт Европа“ со 661 глас. „Хоризонт Европа“ ќе има вкупен буџет од 95,5 милијарди евра, вклучувајќи 5,4 милијарди евра од Планот за закрепнување на ЕУ од „Следната Генерација на ЕУ“ (Next Generation EU) и дополнителна инвестиција од 4 милијарди евра од Повеќегодишната финансиска рамка на ЕУ (MFF).

Европарламентот усвои пореактивен и подостапен [Европски фонд за прилагодување на глобализацијата](#) (EGF). Усвоениот текст вклучува подобрувања обезбедени од преговарачкиот тим на ЕП за време на разговорите со Советот во декември минатата година:

- Европратениците го спуштија прагот за апликации за поддршка, од 500 изгубени работни места на 200;

- Луѓето ќе можат да аплицираат за еднократна инвестиција од 22,000 евра за започнување сопствен бизнис или за преземање на вработените (европратениците ја зголемија оваа сума за 2,000 евра);

- Посебни мерки како што се додаток за згрижување на деца за пристап до згрижувачи на деца кога учествуваат во обука или бараат работа. Со овој додаток ќе управуваат земјите-членки, што ќе им овозможи ефикасно решавање на потребите на терен.

Одлуката за согласност на договорот за утврдување на правилата за идните односи меѓу ЕУ и Велика Британија беше усвоена со 660 гласа. Резолуцијата со која се утврдува процената на парламентот и очекувањата од договорот беше изгласана со 578 гласа.

Европратениците го одобрија новиот закон за спречување на ширењето на терористичката содржина преку Интернет. Новата регулатива ќе биде насочена кон содржини, како што се: текстови, слики, звучни записи или видеа, вклучително и преноси во живо, кои поттикнуваат, бараат или придонесуваат за терористички престапи, обезбедува инструкции за такви прекршоци или бараат луѓе да учествуваат во терористичка група. Во согласност со дефинициите за престапи вклучени во [Директивата за борба против тероризмот](#), тој ќе опфати материјал што дава насоки за правење и употреба на експлозивни, огнено оружје и друго оружје за терористички цели.

ВО ФОКУСОТ НА ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ

Во усвоената резолуција со 549 гласа европатениците изложија планови за поправеден даночен систем кој одговара на дигиталното време. Застарените меѓународни даночни правила треба да се ревидираат, вклучително и минимална ефективна стапка на данок на добивка. ЕУ треба да оди сама ако не успеат глобалните преговори. До средината на 2021 година треба да има предлог за данок на дигитални услуги и патоказ на Комисијата со различни сценарија, со или без договор на ниво на ОЕЦД.

Европарламентот ја усвои својата преговарачка позиција во врска со предлогот за сертификат за потврдување на правото на слободно движење во Европа за време на пандемијата. Европатениците се согласија дека новиот „ЕУ COVID-19 сертификат“ - наместо Дигитален зелен сертификат, како што е предложен од Комисијата - треба да биде во сила 12 месеци и не подолго. Законскиот предлог што ги опфаќа државјаните на ЕУ и државјани на трети земји беше одобрен со 540 гласа.

На пленарната сесија европатениците го одобрија договорот со земјите-членки за ревидираните правила за правата на патниците во железничкиот сообраќај. Правилата ќе гарантираат дека патниците можат да бидат пренасочени и да добиваат помош кога има одложувања и откажувања. Пристапот и помошта ќе се подобрат за луѓето со намалена подвижност и ќе има повеќе простори наменети за велосипеди. Доколку има задоцнување од над 60 минути, патниците можат да изберат или целосно да им бидат исплатени трошоците за билетот, да го продолжат патувањето или да бидат пренасочени под споредливи услови, но без да се соочат со дополнителни трошоци.

Европскиот парламент официјално го одобри договорот со земјите-членки за 2021-2027 Програмата за животна средина и климатска акција на ЕУ (LIFE), единствената програма на ниво на ЕУ единствено посветена на животната средина и климата. Договорот ќе стапи во сила ретроактивно од 1 јануари 2021 година. Вкупниот буџет наменет за LIFE во [компромисот 2021-2027 за Повеќегодишната финансиска рамка](#) е 5,4 милијарди евра, од кои 3,5 милијарди евра ќе бидат наменети за активности во животната средина и 1,9 милијарди евра за климатските активности.

ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ ВО БУГАРИЈА

Врз основа на резултатите од парламентарните избори во Бугарија одржани на 4 април 2021 година мнозинството гласачи гласаа за измени и јасно кажаа „Не“ на националистичките партии кои не успеаја да го поминат изборниот праг.

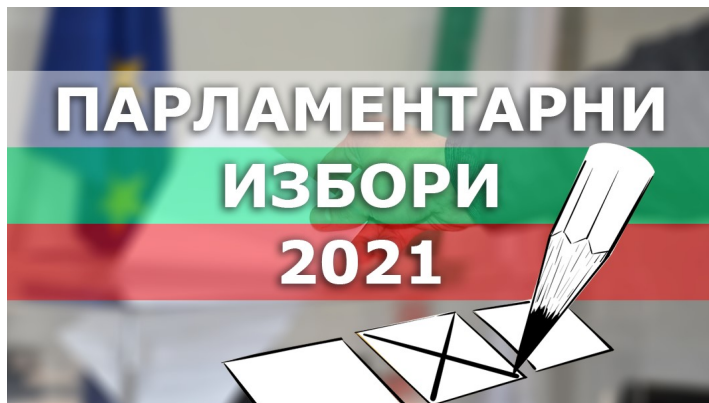
На парламентарните избори своето право на глас можеа да го остварат 6,6 милиони граѓани. Се избираа пратеници за вкупно 240 пратенички места во еднодомното бугарско Национално собрание. Одзивот на гласачите, пред сè поради пандемијата предизвикана од COVID-19, беше нешто над 44 %.

Покрај победата на владејачката партија ГЕРБ на премиерот Бојко Борисов, во бугарскиот парламент влегоа и три нови политички сили кои дадоа поддршка на масовните протести против корупцијата низ цела Бугарија. Партијата ГЕРБ, по десет години доминација, ја изгуби поддршката од жителите на главниот град на изборите, бидејќи сè укажува на победа на Демократска Бугарија во два од трите региони на Софија кои носат голем број мандати.

Најголемиот успех го постигна антикорупциската проевропска партија „Постои таков народ“ на шоуменот Слави Трифонов, која според првичните резултати го освои второто место со освоени 18,19 % од гласовите. Најсилната опозициска партија досега, „Бугарска социјалистичка партија“ освои 14,91 % од гласовите, а изборниот сојуз „Демократска Бугарија“ е четврти со освоени 10,14 % од гласовите. „Движењето за правото и слободата“ (ДПС), центристичка партија за прв пат доби најмала поддршка и освои 9,18 % од гласовите.

Премиерот Бојко Борисов ги повика другите парламентарни партии да формираат „експертска влада“, со неговата партија како најподготвена за водство. Претставници на движењето „Постои таков народ“ претходно ја отфрлија можноста за коалиција со партиите ГЕРБ, БСП и ДПС.

Во странство, убедливо победи Слави Трифонов на изборите со неговата партија „Постои таков народ“, со (29,83 %) и Демократска Бугарија (16,81 %) и ДПС (14,66 %). ГЕРБ освои само 8 % од гласовите на Бугарите во странство.

<https://euractiv.rs>

СОБРАНИСКИ АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ЕВРОПСКИТЕ ПРАШАЊА

www.sobranie.mk

Претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, Талат Џафери имаше свое обраќање на 17-тата Конференција на претседатели на парламенти на Јадранско-јонската иницијатива, одржана виртуелно на 15 април 2021 година, во рамките на словенечкото претседателство со Јадранско-јонската иницијатива (ЈЈИ) и на Стратегијата на ЕУ за Јадранско-јонскиот регион (ЕУСАИР). Во своето излагање истакна дека промената кон дигитално општество е неминовна, имајќи ги предвид забрзаниот технолошки развој, глобализацијата и потребата од неограничен пазар на трудот. Во Република Северна Македонија во 2016 година е донесен Национален акциски план за младите, во кој се детектирани состојбите и насоките за делување за подобрување на состојбата на младите на пазарот на трудот, со цел намалување на стапката на невработеност преку имплементација на квалитетни политики за вработување кои ќе предизвикаат долгорочен позитивен ефект во развојот на нашата економија, истакна Џафери. На средбата беше донесена [Заедничка изјава](#).

Претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, Талат Џафери на 20 април 2021 година оствари видеосредба со известувачите од Конгресот на локални и регионални власти на Советот на Европа за локална демократија во Северна Македонија, Харалд Бергман од Холандија и Зденек Броз од Чешката Република. На средбата присуствуваше и претседателката на Комисијата за локална самоуправа, Ане Лашкоска.

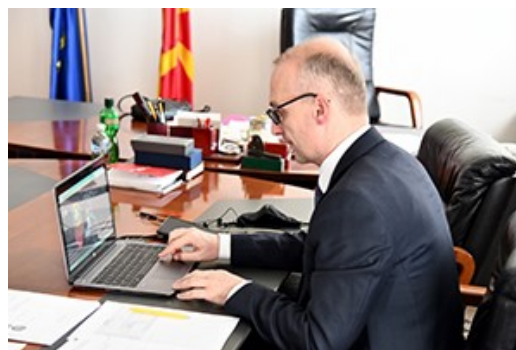
На средбата претседателот Џафери информираше за Стратегијата за регионален развој 2021-2031, донесена од Собранието на почетокот на април годинава, плански документ со кој се утврдуваат приоритетите на регионалниот развој во државата и се дефинираат мерките и финансиските средства за нивна реализација. На средбата присуствуваше и претседателката на Комисијата за локална самоуправа, Ане Лашкоска. Во своето излагање таа нагласи дека нашата држава е една од ретките која има Министерство за локална самоуправа и собраниска Комисија и изрази надеж дека Законот за рамномерен регионален развој ќе придонесе за ревитализација на селата и развој на подрачјата со специфични развојни потреби.

На 26 април 2021 година во рамките на соработката помеѓу Риксдагот на Шведска и Собранието се одржа видео состанок помеѓу членовите на Управувачките групи на двете страни. На состанокот учествуваа претседателот на Управувачката група и потпретседател на Собранието, Фадил Зендели и членовите Мартин Костовски, Маја Морачанин, Гордана Силјановска-Давкова, Александар Велјановски, Арта Билали Зендели, Арбана Пашоли и Халил Снопче. На видео средбата учествуваа и генералните секретари на двата законодавни дома, Цветанка Иванова и Ингвар Матсон кои дадоа краток вовед во парламентарната демократија во шведски и македонски контекст, законодавната улога на работата на Парламентот и на комисиите. Пратениците на двата парламенти дискутираа за улогата на парламентот во законодавниот процес и потребата од промени или подобрувања, деловниците за работа, постоењето на календар за работа, фиксни денови за гласање, фреквенцијата на пратенички прашања, унапредувањето на родовата рамноправност и соработката со граѓанскиот сектор.

СОБРАНИСКИ АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ЕВРОПСКИТЕ ПРАШАЊА

Претседателот на Комисијата за надворешна политика на Собранието, Антонијо Милошоски, на 20 април 2021 година одржа виртуелна средба со Пјеро Фасино, претседател на Комисијата за надворешни работи и европски прашања од Парламентот на Република Италија и заменик-претседател на Комисијата за политички работи во Советот на Европа, Стразбур. На средбата двајцата соговорници дискутираа за односите меѓу двете држави, можностите за почеток на пристапните преговори со Европската Унија, динамиката на клучните реформи во земјата и актуелната политичка ситуација во државата. Соговорниците искажаа согласност за продолжување на средбите од ваков тип со цел одржување на блиски врски, меѓусебна координација и поддршка за прашања од заеден интерес за двата парламента.

Претседателот на Комисијата, Милошоски на 27 април 2021 година преку видео-конференција учествуваше на Интерпарламентарна работилница на тема „Западен Балкан: помеѓу мултиполаризам и евроинтегративниот процес“, организирана од страна на Комисијата за надворешни работи и европски прашања од Парламентот на Република Италија. Тој истакна дека интерпарламентарната соработка треба да биде витален дел во евроинтегративниот процес и дека процесот на проширување треба да биде стратешка одлука на ЕУ. Фокусот на дискусиите беше насочен кон изнаоѓање на начини за интензивирање на регионалната соработка во време кога Европа и светот се соочуваат со последиците од КОВИД-19 пандемијата, кон приоритетите посветени на воспоставување поголема поврзаност на регионот, но и кон интеграција на земјите од Западен Балкан во ЕУ.

Претседателот на Комисијата за европски прашања на Собранието, Арбер Адеми на 28 април 2021 година оствари средба со заменик-министерот за надворешни работи на Република Словачка, Мартин Клус, во придружба на амбасадорот на Словачка во нашата земја, Хенрик Маркуш. На средбата Адеми посебно се заблагодари на неодамнешната иницијатива на министерот за надворешни работи на Словачка, Корчук кој заедно со уште осум министри за надворешни работи на земји-членки на ЕУ, писмено се обрати до високиот претставник на ЕУ за надворешна и безбедносна политика Борел, повикувајќи го во агендата на априлскиот Совет на министри да биде ставен Западен Балкан. Заменик-министерот Клус ја реafirмира поддршката на Словачка за пристапување

на Северна Македонија и Албанија во ЕУ. Тој нагласи дека Словачка дава поддршка земјите од Западен Балкан да бидат една од приоритетните точки на агендата на претстојната Конференција за иднината на Европа, што ќе се одржи во мај годинава.

Претседателката на Пратеничката група на Собранието за соработка со Парламентот на Словачката Република, Славјанка Петровска со членовите на Групата, пратениците Жаклина Пешевска, Ели Панова, Здравко Трајанов и Марија Костадинова, на 28 април 2021 година остварија средба со словачкиот заменик-министер за надворешни работи, Мартин Клус. На средбата Петровска упати благодарност за соработката и помошта од Словачка, особено во евроинтегративниот процес и информира дека членството во ЕУ е прашање за кое има консензус и на кое сите се сериозно посветени. Високо оценета беше помошта на Словачка во справувањето со миграцијата, како и заедничката борба против криминалот и корупцијата. Заменик-министерот Клус искажа подготвеност за споделување на искуствата како наши големи поддржувачи и партнери и ја потенцираше важноста од што поскора европска интеграција на Западен Балкан.

ЗАДОЛЖУВАЊЕ ОД 800 МИЛИЈАРДИ ЕВРА НА ЕУ

Европската Унија се подготвува да се задолжи 800 милијарди евра до 2026 година за реализација на фонд за опоравување, прифатен за борба против економските последици предизвикани од пандемијата на коронавирусот.

Европскиот комесар за буџет, Јоханес Хан на 14 април 2021 година ја претстави стратегијата за

финансирање на фондот за обновување „Нова генерација на ЕУ“. Овој пакет за закрепнување е подготвен заради надминување на економската криза предизвикана од глобалната пандемија. Хан истакна дека Европската комисија годишно ќе собере до 150 милијарди евра од пазарот на капитал за да го финансира пакетот за закрепнување.

Европската комисија ќе користи разновидна стратегија за финансирање за да собере околу 800 милијарди евра до 2026 година, истакна Хан. Ресурсите што ќе бидат собрани ќе бидат под поволни услови, по што ќе се пренесат на земјите-членки во согласност со плановите за инвестиции и реформи.

Хан посочи дека долгот за оваа намена ќе биде отплатен до 2058 година, почнувајќи од 2026 година, истакнувајќи дека тие веќе работат на нацрт-закон за ова прашање што ќе биде објавен до крајот на јуни.

По долги преговори, земјите-членки на ЕУ постигнаа договор во декември минатата година за Фонд за обновување во вредност од 750 милијарди евра.

<https://www.consilium.europa.eu>

НОВА ЕВРОПСКА ВСЕЛЕНСКА ПРОГРАМА 2021-2027

На 19 април 2021 година, Европскиот Совет го усвои својот став во прво читање за предложената регулатива за воспоставување на Вселенската програма на ЕУ за периодот 2021 до 2027 година. Ова се надврзува на договорот постигнат во минатиот декември со Европскиот парламент со што се отвора пат за брзо усвојување на предлог-регулативата во второ читање.

Новата програма вредна 14,8 милијарди евра ќе овозможи ЕУ да остане конкурентна во новата вселенска економија и да го зачува вселенскиот суверенитет на ЕУ. Таа ќе го зајакне економското закрепнување од пандемијата и транзицијата кон зелен и дигитален економски модел.

Регулативата ќе обезбеди:

- Висококвалитетни, ажурирани и безбедни податоци и услуги поврзани со просторот,
- Поголем социо-економски придобивки од употребата на тие податоци и услуги, како зголемен раст и создавање на нови работни места во ЕУ,
- Засилена безбедност и автономија на ЕУ и
- Посилна улога на ЕУ како водечки субјект во вселенскиот сектор.

Ова ќе се постигне со:

- Поедноставување и рационализирање на постојната правна рамка на ЕУ за вселенска политика,
- Обезбедување на ЕУ со соодветен вселенски буџет за продолжување и унапредување на постојните вселенски водечки програми како што се ЕГНОС, Галилео и Коперникус,
- Воспоставување правила за управување со вселенската програма на ЕУ и
- Стандардизирање на безбедносната рамка на вселенската програма.

Европскиот парламент се очекува да го одобри ставот на Советот на прво читање по што ќе се смета дека регулативата е формално усвоена. Регулативата ќе се применува ретроактивно од 1 јануари 2021 година.

<https://www.consilium.europa.eu>

РЕГИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ТУРИЗАМ

Тиранската декларација за заеднички регионални протоколи за помош на туризмот на Западен Балкан официјално беше потврдена на 8 април 2021 година, во рамки на дводневната регионална онлајн конференција „Туризмот како клуч за одржлив развој“.

Декларацијата предвидува позиционирање на туризмот како клучен стратешки сектор за регионално закрепнување на економијата и одржлив развој, како и координација на повторното отворање и продолжување на синџирот на снабдување на туристичката индустрија и патувањето.

Проектот го финансира ЕУ со 5 милиони евра, а го спроведува Регионалниот совет за соработка, со цел развој и унапредување на туризмот и создавање на заеднички и конкурентни понуди во шест економии од Западен Балкан - Албанија, БиХ, Црна Гора, Србија, Северна Македонија и Косово.

Конференцијата заклучи дека понудите за културен и авантуристички туризам на Западен Балкан се расцепкани, како резултат на неразвиени и слабо промовирани региони, како и делумно неразвиената инфраструктура.

Генералниот секретар на РСС, Мајлинда Брегу изјави дека Декларацијата ја нагласува важноста од овозможување безбедно и непречено патување, што ќе поттикне закрепнување и раст на шесте економии од Западен Балкан, како и примена на усогласени здравствени и хигиенски протоколи со цел да се усогласи закрепнувањето и да се поттикне довербата на патниците и координација на промоцијата и информациите со цел да се изгради доверба во регионот како одговорна, сигурна и одржлива дестинација.

Зборувајќи за последиците од пандемијата врз туризмот, директорот на Регионалниот оддел за Европа на Светската Туристичка Организација, Алесандра Прианте изјави дека меѓународните туристички пристигнувања во Европа во јануари 2021 година опаднале за 85 %, како и повеќе од 120 милиони работни места директно поврзани со туризмот се на ризик, а загубите се мерат во милијарди долари.

<https://euractiv.rs>

26 МИЛИЈАРДИ ЕВРА ЗА СЕКТОРОТ ТУРИЗАМ ВО ФРАНЦИЈА

Здравствената криза го лиши Париз и неговиот регион од 15,5 милијарди евра од прометот во 2020 година, објави регионалниот комитет за туризам.

Трета блокада за време на празниците полска завршува, бидејќи владата развива планови за потенцијално пуштање барови и ресторани некаде во мај. Дали таа 4-неделна блокада е доволна да се запре брзото ширење на варијантите COVID-19, останува да се види. Но, владата сака да ѝ помогне на нејзината критична туристичка индустрија да застане на нозе.

Според, Жан-Батист Лемоан, државниот секретар за туризам помошта за секторот на туризмот ја чинеше француската држава 26 милијарди евра од почетокот на кризата „COVID-19“.

Од почетокот на кризата поддршката достигна 26 милијарди евра распоредени на туристичките актери, од овие средства 11 милијарди заеми загарантирани од државата, 6 милијарди евра солидарни фондови и 6 милијарди евра за работниците кои ги изгубија своите работни места, објасни министерот.

Додека туристичките професионалци „не можат да работат, нашата должност е да обезбедиме помош“, истакна министерот.

Жан Батист Лемоан притоа потсети дека операторите на ски-лифтовите, кои останаа затворени од декември, „можат да ги достават своите досиеја од минатата недела за да бидат компензирани до 70% од нивните фиксни трошоци“.

<https://www.forbes.com>

ДИГИТАЛНА ПЛАТФОРМА ЗА ГРАЃАНСКА ДЕБАТА НА ЕУ НА 24 ЈАЗИЦИ

Европската Унија на 19 април 2021 година објави онлајн платформа во која граѓаните ќе можат да ги искажат своите ставови на „Конференцијата за иднината на Европа“ – широка јавна дебата за европскиот проект во следните 10 години.

„Иднината е во ваши раце“, се вели на веб-страницата, која е достапна на 24 официјални јазици на Унијата и ги повикува Европејците да „кажат“ во каква Европа сакаат да живеат.

Од миграцијата до животна средина преку дигиталните технологии, економијата, па дури и европските вредности, идентификувани се 9 предизвици, идентификувани како клучни за Стариот континент.

Учесниците ќе можат да даваат идеи или да учествуваат во „организиран настан преку интернет“ на оваа платформа, која сака да биде движечката сила на конференцијата.

Сите мислења и сите резултати од настаните ќе бидат собрани, анализирани, верификувани и јавно објавени.

Почитувани Европејци! Кажете што мислите! Кажете ни во каква Европа сакате да живеете, напиша претседателката на Европската комисија Урсула фон дер Лајен на Твитер.

<https://www.euronews.com>

УПАТСТВА ЗА ПОЧИТУВАЊЕ НА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА СО ИМУНИЗАЦИЈАТА

Генералниот секретар на Советот на Европа, Марија Пејчиновиќ Буриќ, во документ објавен на 14 април 2021 година ги потсетува европските влади на релевантните стандарди за човекови права при разгледување на прашањето за „сovid-сертификатите“. Овој документ беше испратен во 47 земји-членки на Советот на Европа. Документот ја подвлекува важноста на удвојувањето на напорите за производство и администрација на вакцини, на правичен начин, во согласност со барањата на Конвенцијата за човекови права и биомедицина (Конвенција од Овиедо), така што ограничувањата на индивидуалните слободи можат да бидат преиспитани како се стекнува поширокиот имунитетот во рамките на популациите.

Марија Пејчиновиќ Буриќ, исто така, подвлекува дека за борба против сегашната пандемија, особено за време на патувањето, се потребни усогласувања или олеснувања на чекорите неопходни за потврдување на вакцинацијата, имунитетот или незаразувањето на лицето, под услов да се заштитат податоците од личен карактер и мерки за да се избегне фалсификување. Земјите-членки се поканети да се потпрат на Конвенцијата за заштита на лица во врска со автоматската обработка на лични податоци, Конвенцијата за фалсификување на медицински производи и слични кривични дела загрозување на јавното здравје (Конвенција МЕДИКРИМ) и Конвенција за компјутерски криминал (Конвенција од Будимпешта).

Од друга страна, употребата на истата сертификација или податоци во врска со имунизацијата, за други цели освен медицински, за давање привилегиран и ексклузивен пристап до правата, покренува многу прашања во врска со почитувањето на човековите права и треба да се гледа со нивна најголема претпазливост.

Документот е структуриран околу четири теми: Основа на обврската на државите да обезбедат пристап до имунизација; Сертификати за вакцинација, „пропусници“ и нивна употреба; Заштита на приватноста и личните податоци и Ризици по јавното здравје и безбедност.

Советот на Европа им ги обезбедува на земјите-членки потребните алатки и експертиза за да се осигури дека кризата не ги поткопува заедничките вредности и принципи, ова е особено целта на проектот за соработка за човековите права во здравствената заштита за време на здравствени кризи.

<https://www.coe.int>

ДИГИТАЛНА ВЕРЗИЈА НА ЕВРОТО

Граѓаните на еврозоната очекуваат дека употребата на дигиталното евро е безбедна и евтина и пред сè, ќе ја гарантира приватноста, покажува најновата студија на Европската централна банка (ЕЦБ).

ЕЦБ работи на создавање електронска верзија на заедничката европска валута што треба да ги надолнува банкнотите и монетите и успешно да парира на приватни крипто-валути како што се биткоин, тетер и Диема на Фејсбук.

За таа цел ЕЦБ спроведе јавна консултација за да ги открие интересите и сомнежите на граѓаните во процесот на воведување на дигиталното евро. Консултацијата покажа дека граѓаните се најмногу вознемирени од губењето на приватноста при плаќањата при преминување кон електронски начини на плаќање, клучна карактеристика на готовина што и граѓаните и професионалците ја сметаат за врвен приоритет.

Девет проценти од нив сакаат да избегнат дополнителни трошоци со дигиталното евро, а осум проценти сакаат можност за негово користење офлајн, покажува истражувањето, објавено денес.

Половина од испитаниците го поддржуваат воведувањето на максималниот износ во дигитални евра што секој граѓанин треба да го има на располагање, односно „плафон“ чие кршење би барало плаќање казни, покажаа консултациите.

Две третини од испитаниците одговориле дека електронските пари треба да се нудат преку посредници во приватниот сектор и да се интегрираат во постојниот систем на плаќање.

Една четвртина од нив сакаат да бидат понудени во форма на „паметна картичка“ или апликација на телефон за да може да се троши офлајн.

Другите централни банки ширум светот работат на слични проекти, предводени од Кина, која веќе спроведува пилот програма.

<https://www.ecb.europa.eu>

ИСКОРНУВАЊЕ НА БЕЗДОМНИШТВОТО ВО ЕУ ДО 2030 ГОДИНА

Европскиот парламент ги повика Европската Унија и нејзините членки да го решат проблемот со бездомништво до 2030 година. Во соопштението на ЕП објавено на 5 април 2021 година се вели дека, иако домувањето е основно човеково право, повеќе од 700.000 луѓе низ Европа спијат на улица секоја вечер, што е 70 % повеќе од пред 10 години.

Во претходната резолуција, европатениците повикаа на усвојување на рамката на ЕУ за национални стратегии и ги повикаа членовите да ја декриминализираат бездомништвото и да продолжат да собираат средства за справување со проблемот.

Кризата е предизвикана од пандемијата COVID-19, посочува ЕП, дополнително ги загрозува бездомниците, бидејќи тие имаат слабо здравје и немаат пристап до хигиена и здравствена заштита. Парламентот ги повика членките на ЕУ да им обезбедат на бездомниците еднаков пристап до јавни услуги како што се здравството, образованието и социјалните услуги.

Земјите-членки, исто така, треба да ја поддржат нивната интеграција на пазарот на трудот преку програми за вработување и обука, со постојан пристап до засолништа како последно средство.

Меѓу мерките предложени од ЕП се и договор за заедничка дефиниција и подобро собирање податоци за подобро разбирање на проблемот и процена на неговиот обем.

И покрај значителните разлики меѓу членките на ЕУ, недостатокот на достапно сместување е сè поголем проблем, според ЕП. Цените на недвижностите во вториот квартал на 2020 година се зголемија за 5,2 % во споредба со истиот период во 2019 година.

Овој проблем најмногу ги погодува сопствениците или станарите со ниски примања. Скоро 38 % од домаќинствата изложени на ризик од сиромаштија во 2018 година потрошиле повеќе од 40 % од своите приходи за домување, во споредба со 10,2 % од општата популација на ЕУ.

<https://www.coe.int>

ЛУКСЕМБУРГ СО НАЈГОЛЕМ БРОЈ НА СТРАНСКИ ДРЖАВЈАНИ

Во Европската Унија живеат околу 23 милиони граѓани на трети земји, а Луксембург е земја со најголем процент на жители кои не се негови државјани.

Според европската агенција за статистика Евростат, на 1 јануари 2020 година граѓаните на земјите што не се членки на ЕУ сочинуваат 5,1 % од населението на Унијата. Исто така, 13,5 милиони луѓе кои живеат во една од земјите-членки имаат државјанство на друга земја-членка на ЕУ, што претставува 3 % од популацијата на ЕУ.

Луксембург има најголем број на странски државјани, а најмалку има во Полска и Романија.

Странските државјани сочинуваат 47 % од населението на Луксембург, од кои 39 % се државјани на друга земја-членка на ЕУ.

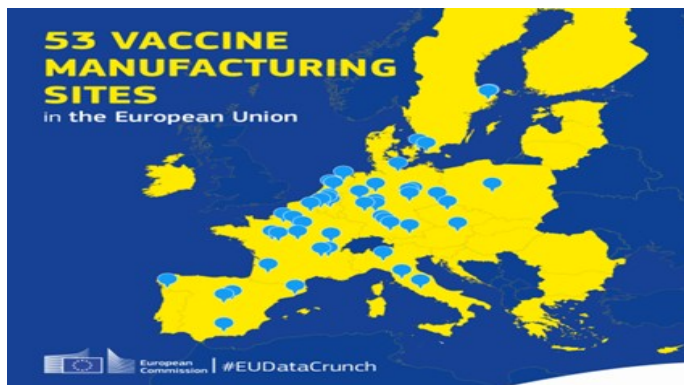
Големи дел на странски државјани со повеќе од 10 % од населението имаат и Малта, Кипар, Австрија, Естонија, Летонија, Ирска, Германија, Белгија и Шпанија.

Естонија со 14 % и Летонија со 13 % имаат најголем процент на граѓани од земји кои не се членки на ЕУ. Од друга страна, речиси и да нема граѓани на други земји-членки на ЕУ во нив, а во Полска и Романија, странските државјани сочинуваат помалку од 1 % од населението.

Во повеќето земји, странските државјани се претежно државјани на трети земји. Само во Луксембург, Белгија, Ирска, Австрија и Словачка има повеќе луѓе кои се граѓани на други земји-членки на ЕУ.

<https://euractiv.rs>

ЕВРОПСКА НЕДЕЛА НА ИМУНИЗАЦИЈА

Со темата „Вакцините нè доближуваат“, овогодишната Европска недела на имунизација ја истакнува улогата на вакцините за спречување на ширењето на голем број болести и заштита на човечки животи. Целта е да се подигне свеста за вредноста на имунизацијата со нагласување на важноста на континуитетот на рутинската имунизација и на потребата од стекнување на довербата од јавноста во безбедноста и ефикасноста на вакцините против COVID-19, меѓу другото и заради заштита на здравствените работници и ставање крај на пандемијата.

Во моментот во ЕУ, постојат 53 места за производство на вакцините, но се очекува таа бројка да се зголеми, како што секој месец во Европа таа бројка до сега беше зголемено повеќе од двојно. Европа се гордее со индустрискиот капацитет што го

поседува. Во Европа до денес се испорачани повеќе од 150 милиони дози во земјите членки на ЕУ, и исто така обезбеди вакцини за остатокот на светот. До крајот на оваа година, ЕУ очекува да има годишен производствен капацитет од повеќе од 3 милијарди дози.

Во објавата од СЗО за Европската недела на имунизација се додава дека COVID-19 наруши голем број услуги, па така, додека од една страна сме сведоци на намалена побарувачка на услуги за децата во делот на дијагностиката, лекувањето хронични болести и примарната здравствена заштита, што се должи на стравот на родителите дека децата би можеле да се заразат од COVID-19, она што радува е фактот што интересот за рутинска имунизација на децата и самото нејзино спроведување останаа во најголем дел несмалени.

Во борбата против COVID-19, партнерите исто така повикуваат на поголема ангажираност во насока на обезбедување пристап за граѓаните до информации и совети од веродостојни извори. „Отворените и објективните комуникации им помагаат на луѓето да донесат издржани одлуки, засновани на нивна добра информираност, како и да ја разберат важноста на вакцинацијата како најделотворен начин-заедно со мерките како идентификување на контакти тена заразените, одржување физичка дистанца, носење маска и миене раце-за ставање крај на пандемијата“, се додава во објавата.

НОВ ЕВРОПСКИ ФОНД ЗА БОРБА ПРОТИВ ЛАЖНИ ВЕСТИ

Компанијата Гугл, дел од холдингот Алфабет на 2 април 2021 година објави дека ќе вложи 25 милиони евра во нововоспоставениот Европски фонд за медиуми и информации за борба против лажни вести.

Во претходната година, пандемијата covid-19 и претседателските избори во САД поттикнаа огромно зголемување на дезинформациите, а некои ги обвинија социјалните медиуми дека не се доволно проактивни во решавањето на проблемот. Во исто време, регулаторите посочија дека можат да преземат сериозни ограничувачки мерки.

Европскиот фонд за медиуми и информации, основан во март годинава од страна на Фондацијата Гулбенкијан и Европскиот универзитетски институт (EUI), има за цел да привлече истражувачи, проверувачи на факти, непрофитабилни организации и други тела од јавен интерес да помогнат во борбата против лажните вести.

Проектите ќе бидат оценувани и избрани од Европската опсерваторија за дигитални медиуми, проект на Европската комисија во 2020 година, со вклучување на истражувачи и проверувачи на факти.

Предвидено е фондот да биде функционален за време од 5 години.

<https://euractiv.rs>

ДОНЕСЕНИ ЗАКОНИ ВО СОБРАНИЕТО ВО МЕСЕЦ АПРИЛ 2021 ГОДИНА

- Закон за изменување и дополнување на Законот за попис на населението, домаќинствата и становите во РСМ, 2021 година, и
- Закон за меѓународна соработка во кривичната материја.

ЕУ КАЛЕНДАР / мај 2021

1. Пленарна сесија на Европскиот парламент, 17-20/05/2021, Стразбург.

2. Состанок на Советот за надворешни работи, 10/05/2021, Брисел, Белгија;

3. Состанок на Советот за општи работи, 11/05/2021, Брисел, Белгија;

4. Европски самит за социјална економија 2021 година, 26-27/05/2021, Менхеим, Германија;

5. Пролетна економска прогноза на ЕУ, 12/05/2021.

European Union Newsroom

europa.eu

EUROPA > Newsroom > Calendar

home Highlights > Press releases > Calendar > Audiovisual > Press contacts > Press facilities > Subscription services > About the EU >

CALENDAR

BROWSE FORTHCOMING EVENTS

By topic
Choose a topic

By organiser
Choose an organiser

By type
Choose a type

BY MONTH

May

Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Корисни линкови за електронски публикации на ЕУ:

<https://publications.europa.eu/en/home>

<https://europa.eu/european-union/documents-publications>

<http://www.europarl.europa.eu/visiting/en/brussels/parliamentarium>

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ЕУ ЦЕНТАР НА СОБРАНИЕТО

Адреса: 11 Октомври бр. 10, Скопје, 1000

Телефон: +389 2 3 11 22 55 локал 414

Факс: +389 2 3 182 277

E-mail: nsei@sobranie.mk

Канцеларија 019

www.sobranie.mk

Во Собранието беше спроведен ИПА Проект за „Техничка помош за Парламентот“, во периодот од јануари 2011 до јуни 2012 година, чија општа цел беше зајакнување на институционалниот капацитет на Собранието и со тоа подобрување на неговата транспарентност и одговорност пред граѓаните.

Во рамките на ИПА проектот, беше обезбедена финансиска и стручна помош за воспоставување на ЕУ центар во Собранието.

Целта на формирањето на ЕУ центарот е на пратениците во Собранието и на Службата да им се обезбеди подобар пристап до информации поврзани со ЕУ прашања.

ЕУ центарот организациски е во рамките на Секторот за поддршка на Националниот совет за евроинтеграции.

ЕУ центарот располага со библиотека од книги и публикации од различни области на европските политики.

